

Recomandările Comisiei pentru planul strategic PAC al României

24 martie 2021

Mihaela Luca, DG AGRI

Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat, care să asigure securitatea alimentară

Analiză

- **Dimensiunea medie a fermei** este de 4 h (15 ha în UE),
- Peste 3 milioane ferme au sub 5 ha, 12 310 ferme au peste 100 ha (media lor fiind de 485 ha),
- **Venituri ale factorilor relativ scăzute** (aproximativ 1/3 din media UE),
- **Venituri scăzute** (mai mici decât media europeană) pentru fermele cu o suprafață **mai mică de 20 ha** și **peste media UE** pentru fermele cu o suprafață de **peste 500 ha**,
- **Cuantumul unitar al sprijinului pe ha pentru culturile arabile** (cereale, plante proteice), pentru sectorul viticol sau cel pomicol sunt mai mici decât media națională,
- **Sprijinul unitar direct este mai mare în sectoarele de creștere a animalelor** (ovine, caprine, bovine),
- **75 % din producția agricolă** provine din sectorul culturilor arabile,
- **Deficit de 1.1 milioane EUR în 2018** = importator net de produse agricole,
- **24 OP și 17 GP recunoscute** = Nivel scăzut de organizare a fermierilor.

Recomandări

- **Îmbunătățirea viabilității fermelor cu venituri mai reduse, în special a fermelor mai mici cu potențial de dezvoltare mai mare**, prin promovarea ajustării structurale a acestor ferme printr-o distribuție mai direcționată, mai corectă și mai eficientă a plăților directe, în special prin utilizarea sprijinului redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității și prin acordarea unei plăți cu sumă fixă pentru micii fermieri. Îmbunătățirea distribuției plăților directe ar trebui să țină seama de contribuția sprijinului pentru venit la dezvoltarea zonelor rurale.
- **Reducerea vulnerabilității veniturilor fermierilor față de factorii externi, inclusiv față de schimbările climatice**, prin sprijinirea: practicilor de gestionare agricolă durabilă (semănat direct în miriște, lucrări în benzi, în special pe pante, rotația culturilor utilizând culturi de leguminoase furajere); utilizării instrumentelor de gestionare a riscurilor; investițiilor în tehnologii noi; plantării de păduri și creării de suprafețe împădurite (inclusiv perdele agroforestiere și elemente de peisaj lemnoase), în special în câmpie, precum și sprijinirea activităților de informare, formare și consiliere, în conformitate cu cerințele specifice, cu privire la cele mai bune practici agricole, soiurile utilizate sau economisirea apei.
- **Sprijinirea diversificării producției agricole**, prin sprijinirea fermierilor în vederea orientării către piețe de produse cu valoare adăugată ridicată și a sporirii producției de culturi proteice, în vederea creării de noi lanțuri valorice și a optimizării oportunităților comerciale.
- **Îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric**, în special prin sprijinirea înființării de organizații de producători în cadrul măsurilor PAC.

Stimularea îngrijirii mediului și a combaterii schimbărilor climatice și contribuția la îndeplinirea obiectivelor Uniunii legate de mediu și climă

Analiză

- **Nivel scăzut de materie organică în sol** (865 megatone în 2015 comparativ cu media UE 11 845 megatone),
- **Conținutul mediu de carbon din sol 20,1g/kg** comparativ cu 43,1 g/kg media UE,
- **Deficit de N și P** (-12kg/ha N și -5kg/ha P) comparativ cu media UE 46.5kg/ha N și 0,5gk/ha P,
- **9,1% din suprafața agricolă este afectată de eroziune hidrică severă,**
- **Biodiversitate bogată**, 36% din terenurile agricole clasificate ca suprafețe agricole de mare valoare naturală
- **52,3 % din suprafața agricolă** face obiectul unor practici agricole intensive (peste media UE de 36,3%) și doar **3,4% este acoperită cu elemente liniare sau benzi verzi** (sub media UE de 4,6%),
- **Nivel scăzut al suprafeței agricole ecologice** (2,4 % din suprafața agricolă față de media UE de 8 %),
- **Nivelul scăzut al suprafeței forestiere** (30 % din suprafața totală față de media UE de 39,9 %)
- **Nivel scăzut al emisiilor de gaze cu efect de seră** (3,9% din totalul emisiile de GES ale UE generate de agricultură)

Recomandări

- **Îmbunătățirea gestionării nutrienților, precum și a protecției solului și a gestionării apei**, prin sprijinirea practicilor agricole adecvate, a tehnicilor de fertilizare (inclusiv a agriculturii de precizie), a rotațiilor mai lungi și mai diversificate ale culturilor, a practicilor agroecologice, a investițiilor în adăpostirea animalelor și în sistemele de gestionare a apei, care vor asigura utilizarea durabilă a apei și reducerea amprente de apă în agricultură, precum și servicii de instruire și de consiliere.
- **Contribuția la obiectivul Pactului verde al UE în ceea ce privește elementele de peisaj agricol** prin menținerea prezenței elementelor de peisaj, prin conservarea acestora și prin promovarea introducerii acestor elemente în zonele în care lipsesc și îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor agricole și forestiere, prin sprijinirea practicilor de gestionare durabilă, prin respectarea deplină a principiilor ecologice favorabile biodiversității (inclusiv polenizatorii sălbatici) și prin contribuția la realizarea obiectivelor specifice ale legislației legate de natură, în special în zonele Natura 2000. Acest lucru ar trebui să fie în concordanță cu nevoile identificate în cadrul de acțiune structurat în funcție de priorități și în planurile de acțiune privind speciile și habitatele stabilite la nivelul UE și la nivel național.
- **Promovarea gestionării durabile a pădurilor și împădurirea, sporirea multifuncționalității și a rolului pădurilor ca absorbant de carbon, protejarea pădurilor și refacerea ecosistemelor forestiere pentru a atinge o stare bună a habitatelor și a speciilor și pentru a consolida reziliența la amenințări precum impactul schimbărilor climatice asupra pădurilor prin elaborarea unor măsuri adecvate, cum ar fi plățile bazate pe rezultate.**
- **Contribuția la obiectivul Pactului verde european în ceea ce privește agricultura ecologică** prin stimulente adecvate pentru menținerea agriculturii ecologice și conversia la aceasta.
- **Menținerea unor niveluri scăzute de emisii de gaze cu efect de seră și de amoniac generate de agricultură** prin sprijinirea practicilor și sistemelor agricole adecvate - de exemplu, agricultura de precizie, precum și investițiile necesare pentru punerea în aplicare a acestora. Astfel de acțiuni sunt necesare în special în unitățile zootehnice pentru a reduce emisiile provenite din gunoiul de grajd și din fermentația enterică, în conformitate cu Strategia privind metanul, printr-o combinație adecvată de intervenții (de exemplu, îmbunătățirea gestionării gunoierului de grajd).

Consolidarea structurii socioeconomice a zonelor rurale și abordarea cerințelor societale

Analiză

- Peste 2/3 din teritoriu este considerat rural, 53% din populație trăiește în zonele rurale;
- Doar categoria populației rurale cu vârstă peste 64 de ani a crescut (cu 9%), restul fiind în scădere,
- Rata șomajului în rândul tinerilor (15-24 ani) de 3 ori mai mare decât rata șomajului globală în rural,
- Rata ridicată a sărăciei (46 % față de 24% în UE),
- Migrația rurală netă în 2018 a fost de -60 000 de locuitori,
- Pondere scăzută de tineri fermieri (3,1% față de media UE de 5,1% în 2016),
- 19% din drumurile rurale sunt modernizate, 50% din gospodăriile rurale au băi în interior, 7% din creșe sunt în zona rurală,
- Vânzările de agenți antimicrobieni de uz veterinar era în 2018 de 82,7 mg/PCU comparativ cu media UE de 118,3 mg/PCU,
- Vânzările de produse de protecție a plantelor au fost în 2018 de 11 107 tone,
- Problemele legate de biosecuritatea fermelor și înregistrarea animalelor.

Recomandări

- **Contribuția la obiectivul Pactului verde în ceea ce privește riscul pesticidelor și utilizarea acestora** prin sprijinirea utilizării reduse a pesticidelor și asigurarea punerii în aplicare integrale a gestionării integrate a dăunătorilor de către toți utilizatorii profesioniști de pesticide.
- **Contribuția la obiectivul Pactului verde european în ceea ce privește antimicrobienele:** deși vânzările de antimicrobiene se situează sub media UE, România ar trebui să continue să pună în aplicare măsuri de reducere a utilizării acestora în agricultură, de exemplu prin integrarea obiectivelor în acțiuni concrete și mai ambițioase ale PAC.
- **Îmbunătățirea substanțială a bunăstării animalelor și îmbunătățirea biosecurității fermelor,** în special în fermele de porcine, prin sprijinirea îmbunătățirii practicilor de gestionare a șeptelului, a investițiilor, a formării și a serviciilor de consiliere.
- **Reducerea decalajului economic și social dintre zonele urbane și rurale, reducerea sărăciei în zonele rurale,** acordând o atenție deosebită grupurilor vulnerabile, și încetinirea depopulării zonelor rurale prin sprijinirea investițiilor în infrastructura rurală, servicii, capitalul uman și activitățile neagricole, prelucrarea primară și secundară a produselor agricole și antreprenoriatul social, care au potențialul de a crea locuri de muncă, inclusiv în cadrul bioeconomiei. În acest sens, va fi important să se asigure sinergii cu alte fonduri UE și naționale.
- **Facilitarea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea dezvoltării întreprinderilor lor** prin sprijinirea accesului la finanțare și la terenuri.

Încurajarea și împărtășirea cunoștințelor, a inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și încurajarea adoptării acestora

Analiză

- Viteză mare de conexiune la internet,
- 70% din gospodăriile rurale au acces la internet față de media UE de 80%,
- 52% din gospodăriile rurale au computer,
- 49% din gospodăriile rurale au conexiune la bandă largă ultrarapidă,
- 11% dintre români utilizează serviciile bancare electronice,
- Abilitățile digitale și informatice de bază sunt printre cele mai scăzute din UE,
- Accesul la servicii de consultanță este fragmentat,
- 0,4% dintre administratorii de ferme au o formare agricolă completă,
- Numărul absolvenților de licee agricole în scădere
- Bugetul pentru cercetare agricolă este de 1,1 Euro/locuitor comparativ cu media UE de 6,4 Euro/locuitor.

Recomandări

- **Contribuția la obiectivul Pactului ecologic european în ceea ce privește internetul în bandă largă** prin sprijinirea conectivității în moduri care completează alte surse de finanțare, însoțite de accelerarea abilităților digitale în zonele rurale și a soluțiilor digitale pentru agricultură.
- **Realizarea de investiții într-un sistem AKIS funcțional** pentru a îmbunătăți abilitățile profesionale și a sprijini crearea în comun de soluții inovatoare în agricultură prin dezvoltarea unui sistem de învățare și formare profesională pe tot parcursul vieții pentru fermieri, prin sporirea competențelor tuturor serviciilor de consiliere și prin extinderea ofertei acestora în ceea ce privește consilierii și teme, prin structurarea interconexiunilor dintre componentele AKIS (în special cercetarea, consilierea, fermierii și rețeaua PAC), pentru a facilita fluiditatea schimbului și a fluxurilor de cunoștințe. Un sistem AKIS mai integrat ar facilita structurarea proceselor de schimb de cunoștințe pentru a consolida impactul finanțării naționale sau din partea UE a cercetării și inovării.

Vă mulțumesc!

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-strategic-plans_en#cap-strategic-plans-recommendations